

MEDICAȚIA APARATULUI DIGESTIV

II

The background is a solid dark blue. A thin, light blue curved line starts from the top left and arcs towards the right side. On the right side, there is a vertical rectangular area of a lighter blue color, which appears to be a highlight or a reflection on the dark blue surface.

ANTISPASTICE

Antispastice parasimpatolitice (anticolinergice, muscarincolitice, atropinice sau neurotrope)

Efectul relaxant este evident la doze mari și se exercită asupra tractului gastro-intestinal, biliar și aparat urinar.

Diminuează tonusul și inhibă peristaltismul stomacului și intestinului. Acțiunea asupra căilor biliare este slabă. Diminuă tonusul și amplitudinea contracțiilor la nivelul ureterelor, relaxează fundul vezicii urinare și contractă sfincterul vezical.

Reprezentanți:

-butilscolopolamina (scobutil) oral sau inj. 10 mg de 3 – 4 ori/zi,

Antispastice muculotrope

Papaverina - alcaloid izochinolinic prezent în cantități mici în opiu.

Efecte: -relaxant pe musculatura netedă gastro-intestinală și din alte teritorii,
-vasodilatator.

Mecanism de acțiune:

-blochează fosfodiesteraza, cu creșterea cantității de AMPc.

Indicații:

-colici intestinale, biliare, ureterale, dismenoree.

Oral 100 mg de 3 – 5 ori/zi, inj. i.m. 40 mg de 2 – 3 ori pe zi.

Efecte adverse: - tahicardie, congestia feței, somnolență,
- i.v. direct aritmii, bloc, chiar accidente cardiace mortale.

Antagoniști ai receptorilor serotoninei 5-HT₃

Alosetron

Se folosește în sindromul sever de colon iritabil, cu diaree, unde reduce diareea, durerea abdominală, disconfortul, crește consistența scaunului.

Blochează rec. 5-HT₃ de pe neuronii aferenți enterici și inhibă distensia indusă de activarea reflexelor motorii și senzoriale. **Blocarea receptorilor centrali 5-HT₃** reduce răspunsul central la stimularea viscerală.

Blocarea heteroreceptorilor de pe neuronii colinergici enterici inhibă motilitatea colonului, în special ramura stângă.

Efecte secundare rare, dar severe: constipație, colită ischemică, uneori fatală.

Agoniști ai receptorilor serotoninei 5-HT₄

Tegaserod

Este folosit în sindromul de colon iritabil cu constipație.

Tegaserod stimulează rec. 5-HT₄ de pe fibrele nervoase aferente mucoase, declanșează eliberarea de neurotransmițeri din plexurile mienterice submucoase, incluzând peptida legată de gena calcitoninei, cu stimularea reflexului peristaltic.

Acești neurotransmițeri stimulează contracțiile intestinului proximal prin ACH și substanța P și produce relaxarea distal (prin NO și VIP).

Deci prin legarea de rec. 5-HT₄ tegaserod promovează golirea stomacului și crește tranzitul intestinului și colonului.

Poate da diaree.

ANTISPASTICE

Diagnostic Colica abdominala

Casete antispastice

Rp/ Atropină sulfat 0.00025g (un sfert de miligram)

Papaverină 0.04g

Fenobarbital 0.02g

Lactoză 0.2g

Casete asemenea Nr XXX

D.S. Intern 1 caset X 3/zi la nevoie

Pilule antispastice

Rp/Extract uscat de belladona 0.2g

Papaverina 0.04g

Excipient q.s. pentru o pilulă

Pilule asemenea nr. XX

D.S. Intern 1 pilulă X 2/zi

ANTISPASTICE

Diagnostic Colica abdominala

Supozitoare antispastice

Rp/Pulbere de belladona 0.2g

Papaverina 0.04g

Fenobarbital 0.02g

Butir cacao q.s. pentru un supozitor

Supozitoare asemenea nr. XX

D.S. Intrarectal 1supp. X 2/zi la nevoie

Potiune antispastica

Rp/ Extract uscat de belladona 0.3g

Papaverina 0.4g

Fenobarbital 0.2g

Sirop simplu 30g

Apa distilată ad 150 ml

D.S. Intern 1 lingură X 3/zi

Tinctura de belladona

Rp/Tinctura de belladona 5 g (cinci grame)

D.S. Intern 10pic. x 3/zi

Antispastice parasimpatolitice

Butilscopolamina (preparat comercial Scobutil) compr. 10 mg, fiole 10mg, supozitoare 10mg.

Diagnostic Colica abdominala

Rp/Butilscopolamina 0.01g

Fiole nr. X

D.S. Inj i.m. 1 fiolă x 3/zi, la nevoie

Atropina sulfat fiole 1‰ se administrează în doză maximă pentru o dată 1 mg și pentru 24 ore doza maximă este de 3 mg.

Diagnostic Colica abdominala

Rp /Atropină sulfat 1‰

Fiole Nr. III

D.S. Inj. i.m. ½ fiolă repetată la nevoie

Antispastice musculotrope

Papaverină comprimate 100 mg, fiole 40 mg.

Diagnostic Colica abdominala

Rp/Papaverină 0.1g

Cpr. Nr. XXX

D.S. Intern 1 cpr. X 3/zi, la nevoie

Rp/Papaverină 0,04g

Fiole Nr. X

D.S. Inj. i.m. 1 fiola X 3/zi, la nevoie

Antispastice musculotrope

Drotaverină (preparat comercial No Spa)
comprimate 40 mg.

Diagnostic Colica abdominala

Rp/ Drotaverină 0.04g

Cpr. Nr. X

D.S. Intern 1cpr. x3/zi, la nevoie

ANTIEMETICE (ANTIVOMITIVE)

ANTIEMETICE CENTRALE

Antagoniști ai receptorilor D2

Antiemetice fenotiazinice

Utilizate ca neuroleptice, fenotiazinele prezintă la doze mici și efecte antiemetic și prokinetic. Pot produce uneori somnolență, hipotensiune arterială, rareori tulburări extrapiramidale.

Exemple: **prochlorperazina** 5 – 15 mg/zi oral și intrarectal, **clorpromazina** oral, rectal, inj. im 25 – 75 mg/zi, **tietilperazina** 10 – 30 mg/zi.

Antiemetice butirofenone

Neuroleptice cu proprietăți antivomitivă asemănătoare fenotiazinelor, dar sunt mai puțin sedative și provocă mai puțin hipotensiune arterială.

Utile mai ales în vărsăturile generate de citostatice.

Efectul crește la asocierea cu glucocorticoizi.

Exemple: **haloperidol** 2 – 5 mg iv, **droperidol** 1 – 2 mg im sau iv.

ANTIEMETICE CENTRALE

Antihistaminice H1

Receptorii histaminergici H1 se află concentrați la nivelul cerebelului și nucleilor vestibulari, fiind implicați în vărsăturile din răul de mișcare.

Efecte adverse: somnolență, sedare, uneori cefalee, amețeli și unele dau tulburări atropinice de tip uscăciunea gurii.

Exemple:

prometazina 30 – 90 mg oral, rectal, la nevoie im. ;este intens sedativă.

difenhidramina în doză de 50 – 100 mg/zi

derivați piperazinici (ciclizina, meclozina, buclizina).

ANTIEMETICE CENTRALE

Antivomitiv antiserotoninice

Receptorii 5-HT₃ sunt implicați major în transmiterea impulsurilor emetogene provenite de la nivel gastro-intestinal, de la ZCR sau NTS către zona efectorie a centrului vomei.

Efectele antiemetice produse prin blocarea acestor receptori sunt puternice și aceste medicamente sunt folosite în vărsăturile induse de citostatice.

Ondansetron are și proprietăți anxiolitice, antipsihotice. Se administrează 10 mg iv lent înainte de citostatic și se continuă cu o perfuzie lentă până la 32 mg în 24 ore. Pentru profilaxia vomei moderate se administrează oral 20 – 40 mg/zi.

Granisetron iv înainte de citostatic, la nevoie se repetă încă 1 – 2 doze în următoarele 24 ore după citostatic. Oral 1 mg de 2 ori pe zi.

Tropisetron i.v. 5 mg înainte de citostatic și apoi oral 5 mg/zi, timp de 5 zile.

Ate antivomitiv antiserotoninice: **alose tron, azasetron, dolasetron, itasetron, zatose tron etc.**

ANTIEMETICE CENTRALE

Glucocorticoizi

Au efect antiemetic de intensitate medie.

Mecanismul de acțiune nu este cunoscut – efectul este atribuit împiedicării sintezei de prostaglandine.

În voma moderată produsă de citostatice se pot administra i.v. **dexametazonă sodiu fosfat 20 mg** sau **metilprednisolon sodiu succinat 125 – 375 mg**. **Prednisonul** crește eficacitatea antiemeticeleor antidopaminergice, antiserotoninice, canabinoide.

Benzodiazepine

Lorazepam și alprazolam prin ele însele nu sunt antiemetice veritabile.

Canabinoide

Nabilona oral 1 – 2 mg de 2 ori pe zi. **Dronabinol** alt cannabinoid de sinteză folosit în vărsăturile generate de citostatice.

ATIEMETICE MIXTE

Anticolinergice - sunt utile în vărsăturile din răul de mișcare.

Scopolamina

Scopolamina, **alcaloid din Hyosciamus niger** înrudit de atropină, are proprietăți anticolinergice și este un sedativ psihomotor.

Oral 0,1 – 0,6 mg înainte de expunere la o mișcare intensă și de scurtă durată conferă protecție față de vomă.

Plasturi cu 0,5 mg aplicați retroauricular conferă protecție față de răul de mișcare timp de 3 zile.

Produce uscăciunea gurii, tulburări de acomodare a vederii.

Anticolinergicele sunt rar folosite ca antiemetice datorită efectului lor antispastic cu intensificarea fenomenelor de stază și implicit cu întârzierea evacuării normale gastrice.

ATIEMETICE MIXTE

Benzamide

Metoclopramida și trimetobenzamida

Posologie

-de 5 -10 mg de 3 ori pe zi oral sau injectabil pentru metoclopramide. **Efecte adverse:**

somnolență, nervozitate, diaree, fenomene extrapiramidale, stare depresivă, amenoree, galactoree, ginecomastie.

Contraindicații

-în hemoragie gastrointestinală, ileus mecanic, perforație digestivă, feocromocitom (crize hipertensive), epileptici, cancer de sân.

ANTIEMETICE CU MECANISM DE ACȚIUNE PERIFERIC

Anestezice locale ca:

- procaina 0,5 – 1% oral, anestezina, apa cloroformată
- acționează local în cazul vărsăturile prin iritație gastrică prin efect anestezic local

Altele (poțiune Rivieri, apă carbogazoasă)

- acționează local prin eliberarea de CO₂ din descompunerea acidului carbonic cu efect liniștitor în iritații gastrice

Produse vegetale carminative (mentă, melisă)

- sub formă de infuzii, ceaiuri, ape aromatice
- au efect antiemetic local redus, prin acțiune anestezică locală slabă

Antiemetice

Diagnostic Sindrom emetizant

Proclorperazina, antiemetic central (denumire comercială Emetiral) compr 5mg.

Rp/Proclorperazina 0.005g

Cpr. Nr. XX

D.S. Intern 1cpr. X 3/zi, la nevoie

Tietilperazina (Torecan) drajeuri 10mg, antiemetic central.

Rp/Tietilperazina 0.01g

Drajeuri Nr. XX

D.S. Intern 1drajeu X 2/zi la nevoie

Antiemetice

Diagnostic Sindrom emetizant

Prometazina (preparat comercial Romergan) drajeuri 30 mg. Se poate administra si in varsaturile din raul de miscare.

Rp/Prometazina 0.03g

Drajeuri Nr. XX

D.S. Intern 1dj. X 3/zi la nevoie

Metoclopramid comprimate 10mg si fiole 10 mg.

Rp/Metoclopramid 0.01g

Cpr. Nr. XV

D.S. Intern 1 cpr. X 3/zi la nevoie

MEDICAȚIA PROKINETICĂ

ANTAGONIȘTI AI RECEPTORILOR DOPAMINERGICI D2 ȘI MODUATORI AI RECEPTORILOR SEROTONINEI

Derivați de benzamidă

Metoclopramida

- stimulează motilitatea stomacului și intestinului subțire.
- motilitatea colonului nu este influențată.

Indicații

- stări de hipomotilitate gastrică, alte stări diskinetice ca esofagita de reflux,
- vărsături din gastropareza diabetică,
- pentru efectuarea unor procedee de diagnostic: intubarea duodenului, examen radiologic gastrointestinal.

Benzimidazoli

Domperidona

- blochează slab receptori D2 la nivelul SNC,
- blochează puternic receptori D2 la nivel gastroduodenal,
- intervine eficient în corectarea evacuării normale a stomacului, cu efect antiemetic când staza gastrică se însoțește de vărsături.

Efecte adverse:

- generează frecvent cefalee și sindrom de hiperprolactinemie chiar la doze uzuale.

MEDICAȚIE PROKINETICĂ

ANTAGONIȘTI AI RECEPTORILOR DOPAMINERGICI D2 ȘI
MODUATORI AI RECEPTORILOR SEROTONINEI

Diagnostic Esofagita de reflux

Metoclopramid comprimate 10mg si fiole 10 mg

Rp/Metoclopramid 0.01g

Cpr. Nr XV

D.S. Intern 1 cpr X 3/zi la nevoie

MEDICATIE PROKINETICA

FACILITATORI AI TRANSMISIEI COLINERGICE PRIN MODULATORI AI RECEPTORILOR SEROTONINEI

Cisaprid

Stimulează rec. 5-HT₄ și crește activitatea adenilat ciclazei în neuroni ceea ce explică acțiunea prokinetică. Stimulează eliberarea de acetilcolină din plexurile intramurale, mai ales în zona digestivă superioară.

Este și agonist al rec. H₂ din stomac și duoden.

Rar produce crampe abdominale.

Bolnavul trebuie investigat cardiac, inclusiv prin ECG, mai ales la asocierea cu inhibitori ai citocromului P450 ca eritromicina, claritromicina, ketoconazol, indinavir. Se administrează oral 5 – 20 mg înainte de masă.

MEDICAȚIA COLINERGICĂ

Este utilizată pentru reluarea tranzitului intestinal sau pentru combaterea parezei vezicii urinare din postanestezie, pentru corectarea hipotoniilor musculaturii netede induse de diferite cauze.

Exemple: pilocarpina, metacolina, betanecol, fizostigmina, neostigmina.

Neostigmina se administrează în doză de 0,5 mg im sau iv.

MOTILINA

Stimulează contracția și evacuarea postprandială, prin cuplarea cu receptori specifici, situați în zona antrală și în duoden.

Eritromicina și alte antibiotice macrolide pot stimula receptorii pentru motilină, putând fi utilizați în facilitarea evacuării gastrice la bolnavii diabetici cu pareze gastrice.

ANTIDIAREICE

Opioide și substanțe înrudite

Opioidele pot afecta funcția gastrointestinală prin mecanism central și periferic. Opioidele acționează pe rec. μ și sigma la nivel gastrointestinal alterând motilitatea și secreția. Prin rec. μ cresc tonusul sfincterului anal; scad peristaltica intestinală prin creșterea tonusului; scad secrețiile. Activarea rec. sigma scad secrețiile digestive. Prin ambele tipuri de rec. se reduce activitatea secretorie și crește absorbția de NaCl și apă.

Opiu și morfina

Morfina întârzie progresia conținutului gastrointestinal prin modificarea motilității și inhibarea activității secretorii.

Se folosesc:

-Tinctura de opiu oral 10 – 15 pic. de 3 – 4 ori pe zi.

Difenoxilat

Derivat piperidinic înrudit cu petidina. Doza este de 5 mg de 4 ori pe zi. Agonist opioid care nu are efecte analgezice la doze standard, totuși la doze mari are și efecte nervos centrale și poate da dependență. Difenoxin este metabolitul activ al difenoxilatului.

Codeina

Derivat metilat de morfină, cu aceleași efecte digestive. Se indică în diareea acută 15 – 20 mg de 4 ori pe zi. Nu se folosește în diareea cronică. Risc de dependență.

Loperamida

Derivat piperidinic. Efect antidiareic mai intens și mai prelungit. Acțiune selectivă la nivel digestiv. Nu trece bariera hemato-encefalică

Doza: -inițial 4 mg, apoi câte 2 mg după fiecare scaun, fără a depăși 16 mg în 24 ore.
-în diareea cronică 2 mg de 1 – 4 ori pe zi. Nu se administrează sub 2 ani.

Ca și celelalte opioide ea poate dezvolta megacolon toxic la bolnavii cu colită ulceroasă.

Antidiareice opioide

Diagnostic **Diaree acuta**

Rp/Tinctura de opiu 5 g (cinci grame)

D.S. Intern 10 pic. X 3/zi la nevoie

Loperamid capsule 2 mg. In diareea acuta 4mg initial apoi 2mg după fiecare scaun până la 16 mg. In diareea cronică 2mg de 2 ori pe zi.

Diagnostic **Diaree cronică**

Rp/Loperamid 0.002 g

Cps. Nr. X

D.S. Intern 1cps X 2/zi

Difenoxilat se administrează oral 2,5 – 5 mg x 3/zi.

Diagnostic **Diaree acuta**

Rp/Difenoxilat 0,005 g

Cpr. Nr. X

D.S. Intern 1 cpr. x 3/zi

Antidiareice parasimpatolitice

Atropina-inhibă motilitatea gastrointestinală, diminuând tonusul și mișcările peristaltice. Se utilizează în diareea și durerile abdominale din colon iritabil, diverticulite, dizenterie ușoară.

Doza 0,5 mg de 3 – 4 ori pe zi.

Extract uscat de beladona 30 mg de 3- 4 ori pe zi

Tinctură de beladona 30 – 60 pic. de 3 – 4 ori pe zi.

Butilscopolamina

Propantelina –preparat de sinteză folosit în formele ușoare de diaree.

Antidiareice cu acțiune asupra conținutului intestinal

Cresc consistența scaunului prin acțiune adsorbantă. Au și acțiune protectoare asupra mucoasei inflamate

Caolin este o pulbere insolubilă care crește consistența scaunului. Se administrează oral pe nemâncate 5 – 9 g/zi fracționat.

Nu se administrează concomitent cu alte medicamente deoarece le scade absorbția.

Cărbune medicinal - cărbune vegetal activat, cu proprietăți adsorbante marcate. Oral, 2 – 8 g/zi fracționat. Combate diareea, flatulența, distensia abdominală. Utilă și în intoxicații medicamentoase pe cale orală.

Sărurile de calciu

Acțiune adsorbantă și protectoare, cu scăderea inflamației mucoasei și a permeabilității membranelor celulare.

Se folosesc în diareea de fermentație.

Carbonat de calciu 2 – 10 g/zi

Fosfat tricalcic 0,5 – 2 g/zi

Săruri de bismut

Adsorb toxinele microbiene, iar bismutul subsalicilic are și acțiune antiinflamatorie prin salicilat. Se utilizează în diareea de putrefacție.

Bismut subcarbonic 2 – 3 g/zi.

Bismut subsalicilic 0,5 g de 4 ori/zi.

Astringente - taninul, cerențel în rhizom conține taninuri, berberina, hidroxidul de aluminiu.

Agoniști ai rec. alfa2-adrenergici

Clonidina -efectul este favorabil în diareea cronică în cadrul neuropatiei diabetice, când inervația noradrenergică scade; se folosește și în diareea din sindromul de întrerupere la morfinice.

Octreotid

Se utilizează în tratamentul simptomelor unor tumori gastrointestinale, inclusiv diareea (carcinoid, VIPom, glucagonom, gastrinom, insulinom), diareea refractară la alte medicamente (diareea din AIDS). Doză 50 – 100 microg. de 2 – 3 ori/zi.

Antidiareice

Pulbere antidiareică

Diagnostic Diaree acuta

Rp/Carbonat de calciu 2g

Carbune medicinal 1 g

Tanigen 0.5g

Pulbere de belladona 0,2 g

Pachete asemenea Nr. XII

D.S. Intern 1 pachet dizolvat intr-un pahar cu apă x 3/zi la nevoie

LAXATIVE ȘI PURGATIVE

Sunt substanțe care favorizează eliminarea scaunului.

Laxativele elimină un scaun moale, format.

Purgativele elimină scaune multiple, lichide sau semilichide.

Au indicații terapeutice limitate:

- constipația funcțională, ca o completare la măsurile igienico-dietetice prescrise,
- evitarea efortului de defecație la unii bolnavi,
- pregătirea în vederea examenului radiologic în zona abdominală,
- pregătirea în vederea unor intervenții chirurgicale pe tubul digestiv,
- intoxicații pe cale digestivă pentru a grăbi eliminarea toxicului,
- după unele medicamente antihelmintice.

Efecte adverse în folosirea abuzivă: anorexie, crampe abdominale, constipație, cefalee, obișnuință, dependență, tulburări electrolitice.

I. Purgative saline (osmotice)

Săruri ce nu se absorb din intestin, rețin apa prin mecanism osmotic, cu distensia anselor intestinale și stimularea peristalticii.

Au efect laxativ sau purgativ, în funcție de doză.

Sulfat de magneziu (sare amară) în doză de 15 – 30 g în 200 ml apă; efect purgativ în 1 – 3 ore. Doza de 5 g are efect laxativ.

Se contraindică în insuficiența renală.

Sulfat de sodiu (sarea Glauber) 15 – 30 g în 200 ml apă efect purgativ. Se evită în insuficiența cardiacă.

Zaharuri nedigerabile

Lactuloza dizaharid sintetic, nu se hidrolizează în intestinul subțire, dar în colon este degradat în galactoză și fructoză și mai departe în acid acetic, lactic și formic, CO₂. Acizii generează un mecanism osmotic și scad pH-ul, facilitând propulsia în colon. Doza 10 – 20 g/zi. Poate fi utilă și în encefalopatia cronică hepatică.

Efecte adverse: flatulență, crampe abdominale, greață, vomă.

Lactuloza, sorbitol, manitol se folosesc ca soluții 70% câte 15 – 30 ml seara.

Glicerina (supozitoare) -trihidroxicool acționează osmotic, lubrifiant și prin stimularea contracțiilor rectale.

Sulfatul de magneziu administrat oral are efect purgativ osmotic, salin.

Sulfatul de magneziu în doză de 5g este laxativ, la 10 g -15g este purgativ.

Diagnostic Constipație

Rp/Sulfat de magneziu 10 g

Pachete asemenea Nr. X

D.S. Intern 1 pachet dizolvat într-un pahar apă dimineața la nevoie

Purgative saline (osmotice)

Purgativ osmotic

Diagnostic Constipatie

Rp/ Sulfat de sodiu

Sulfat de magneziu aa 10g

Pachete asemenea nr. XX

**D.S. Intern 1 pachet dizolvat intr-un pahar
cu apă dimineața la nevoie**

II. Laxative de volum

Sunt reprezentate de fibre vegetale nedigerabile și coloizi hidrofilii. Se folosesc în constipație funcțională. Sunt lipsiți de toxicitate.

Unele alimente au efect laxativ: pâine integrală, tărațe, prune, smochine, curmale etc.

Metilceluloza și carboximetilceluloza sodică sunt polizaharide simple de semisinteză.

Doza 0,5 – 2 g de 2- 3 ori/zi.

Agar-agarul sau geloza - obținut din specii de alge (genul Gelidium). Formează cu apă un mucilag. Doza 4 – 16 g/zi.

Semințele de in (semen linii) conțin polizaharide complexe, mucilaginoase care se îmbibă cu apă. Doza 1 – 2 lingurițe la mese.

III. Purgative iritante - acțiune purgativă sau laxativă și acționează la nivelul intestinului subțire, cu efect după 1 – 3 ore sau gros, cu efect după 6 – 8 ore.

Oleu de ricin se obține din semințele de *Ricinus communis*. Doza de 15 – 30 ml provoacă scaune semilichide după 1 – 6 ore. În intestinul subțire sub acțiunea lipazei pancreatice se hidrolizează în glicerol și acid ricinoleic.

Are gust neplăcut, produce colici intestinale, declanșează travaliul la gravide la termen.

Uleiul de ricin are efect purgativ iritant la nivelul intestinului subțire.

Diagnostic Constipație

Rp/Oleu de ricin 50 ml

D.S. Intern 1 lingură/zi dimineața pe nemâncate

Purgative iritante cu acțiune la nivelul colonului

Purgative antrachinonice (emodine).

Includ 1,8 – dihidroxiantrachinona (dantron) și derivați glicozidici din unele părți de plante ca: scoarța de *Cascara sagrada*, scoarța de *Rhamnus frangulae* (crușin), rizom de *Rheum* sau revent (rubarba), suc uscat de *Aloe ferox*.

Elimină după 6 – 8 ore de la administrarea orală 1 – 2 scaune moi sau semilichide.

Derivați de difenilmetan

Fenolftaleina și bisacodil – compuși de sinteză.

Acționează iritant la nivelul colonului și elimină scaune moi după 6 – 8 ore.

Doza de fenolftaleină (Ciocolax) este de 60 – 100 mg seara. Intră în parte în circuit enterohepatic.

Colorează urina și scaunul în roșu dacă pH-ul este alcalin.

Poate da colici abdominale, erupții alergice, palpitații, osteomalacie în abuz.

Bisacodil

Doza este de 5 - 10 mg/zi. Administrat dimineata efectul apare in 5 ore.

Bisacodil drajeuri 5 mg.

Rp/Bisacodil 0.005g

Drajeuri nr. X

DS Intern 1 drajeu/zi la nevoie

IV. Laxative emoliente și lubrifiante

Oleu de parafină

Nu se digeră, are efect lubrifiant. Efect laxativ după 16 – 24 ore.

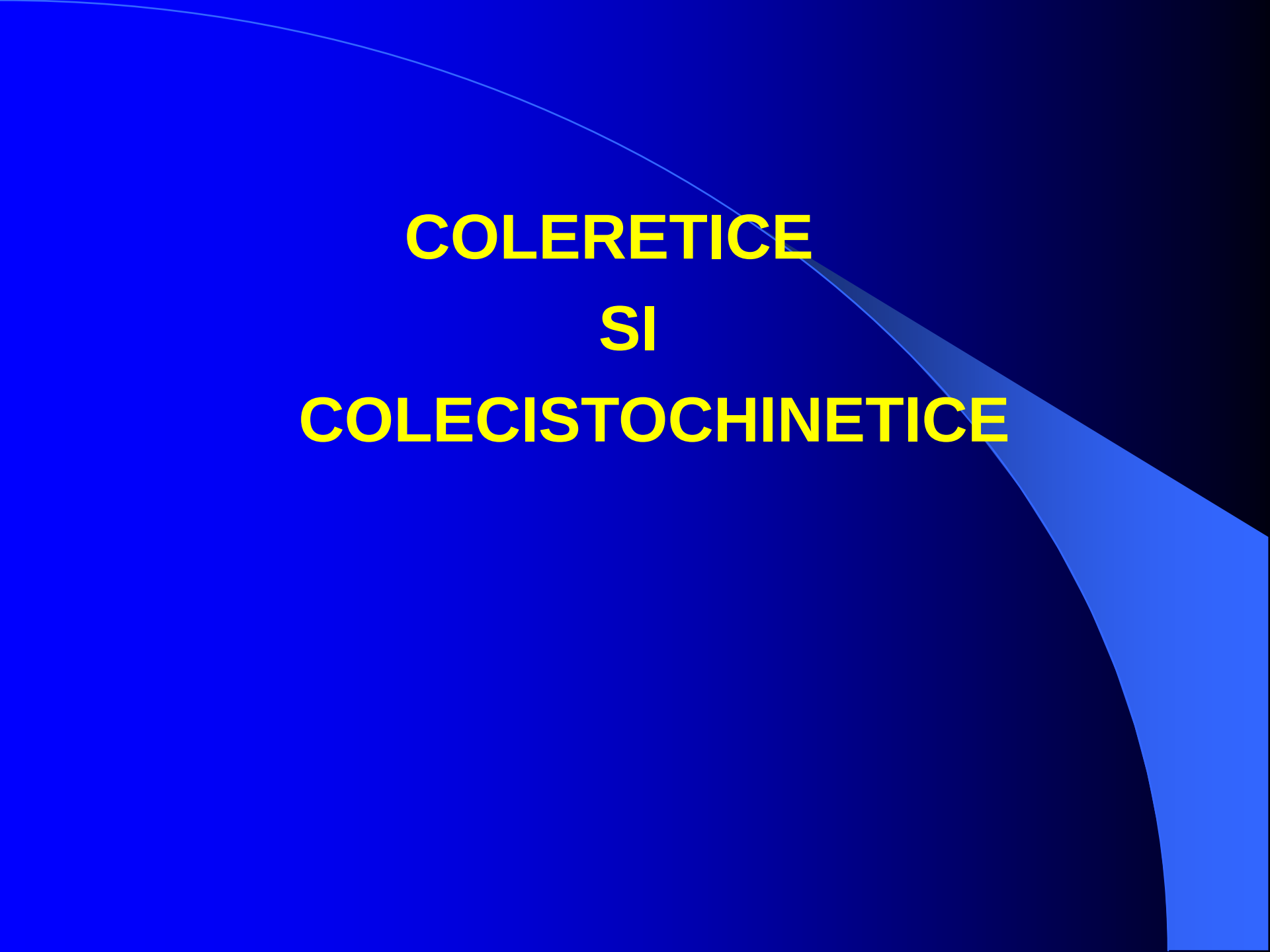
Folosit în mod abuziv interferează cu absorbția unor substanțe liposolubile inclusiv vit. A, D, K. Doza 15 – 30 ml seara.

Uleiul de parafină este laxativ emolient și lubrefiant.

Diagnostic Constipație

Rp/Oleu de parafină 50ml

D.S. Intern 1 lingură seara la nevoie

A decorative blue gradient arc starts from the top left, curves across the top, and extends down the right side of the slide.

COLERETICE SI COLECISTOCHINETICE

COLERETICE

Sunt de origine:

- animală – acizi și săruri biliare,
- vegetală – cynara scolimus, chelidonium majus,
- săruri anorganice – sulfat de sodiu, fosfat de sodiu,
- săruri organice – salicilat de sodiu, propilenbenzen.

Indicații colecistite cronice nelitiazice, dischinezii biliare, infecții biliare, tulburări dispeptice date de obezitate sau de mică insuficiență hepatică.

Acizi și săruri biliare -scad tensiunea superficială, menținând colesterolul în soluție,
-solubilizează acizii grași,
-favorizează absorbția grăsimilor, a colesterolului și vitaminelor liposolubile,
-activează lipaza pancreatică,
-contribuie la menținerea unui tranzit intestinal normal,
-medicație de substituție în deficitul de bilă (fistulă biliară, colestază).

Preparat Colebil drajeuri enterosolubile cu extract de bilă de bou, metenamină (antiseptic), salicilat de sodiu.

Se administrează 1 dr. de 3 ori/zi după mese.

Acid dehidrocolic (Fiobilin 250 mg)

Compus de semisinteză. Hidrocoleretic activ, indicat pentru drenarea căilor biliare. Oral 250 – 500 mg de 3 ori/zi sau uneori i.v. 3 – 5 ml pentru măsurarea timpului de circulație braț – limbă.

Coleretice vegetale - **Cynara scolimus (anghinara)** conține ca principii activi –polifenoli, cinara și 2 glicozizi (cinarozid și scolimozid). **Preparat: Anghirol dr. sau soluție de uz intern** cu extract din frunzele de Cynara scolimus. Doza 2 – 3 dr. sau 10 – 30 pic. de 3 ori pe zi înainte de mese.

COLERETICE

Colebil contine bilă uscată de bou, salicilat de sodiu, metenamină, ulei de mentă. Drajeuri 250 mg.

Diagnostic Colecistita cronică nelitiazică

Rp/Colebil 0.25g

Dj. Nr. XC

D.S. Intern 1dj. X3/zi după masă

Anghirol, coleretic, conține extract de anghinară care în intestin eliberează principiul activ cinarina; are și efect ușor diuretic. Anghirol comprimate 250 mg sau soluție pentru uz intern flacon 50 ml se administrează 1cpr X 3/zi sau 10 picături X3/zi înainte de mese.

Diagnostic Colecistita cronică nelitiazică

Rp/Anghirol 0,250g

Compr. Fl. Nr. I

D.S. Intern 1 compr. x 3/zi, înainte de mese

COLERETICE

Acid dehidrocolic (preparat comercial Fiobilin) comprimate 250mg administrat după mese.

Diagnostic Colecistita cronică nelitiazică

Rp/Acid dehidrocolic 0.25g

Cpr. Nr. XC

D.S. Intern 1cpr X3/zi după masă

COLECISTOCHINETICE

Produc contracția veziculei biliare și relaxarea sfincterului Oddi, cu eliminarea bilei veziculare în duoden.

Acționează complex: -direct asupra musculaturii netede veziculare,-prin intermediul SNC și SNV -stimulează colecistochinina în duoden, care la rândul ei stimulează contracția veziculei biliare, cu relaxarea sfincterului Oddi.

Indicații

-hipotonii și hipokinezii ale veziculei biliare,-colecistită cronică,-constipație prin hipocolie,

Se pot utiliza:

-coleretice care au și efecte colecistochinetice expuse mai sus;

fumaria officinalis (fumăriță) conține alcaloizi,

-alimente cu efect colecistochinetic: **gălbenuș de ou, ulei de măsline, ulei de floarea soarelui, smântână, ciocolată,**

-săruri minerale, sulfat de magneziu.

Uleiul de măsline sau de floarea soarelui conține acid oleic cu acțiune colecistochinetică. Se administrează 1 – 2 linguri pe nemâncate.

Sulfat de magneziu pe sondă duodenală în soluție 33% 20 – 30 ml produce relaxarea sfincterului Oddi și favorizează trecerea bilei veziculare în duoden. Deci este fals colecistochinetic pentru că nu contractă vezicula biliară. Se poate administra și în tratament în doză de 5 g dimineața înainte de masă.

Citrat de magneziu are acțiune mai slabă.

Colecistochinina – hormon produs în duoden se poate folosi în examenul radiologic pentru evidențierea motilității veziculei biliare.